

Муносибати ҳаррӯза бо Масеҳ

Масеҳӣ шудан на танҳо дуо гуфтан ё ба калисо рафтан нест, балки ҳаётест, ки бо Масеҳ зиндагӣ мекунад. Калимаҳое мисли “бимонед,” “бо Масеҳ будан,” “муттаҳид шудан” ва “дар Масеҳ будан” дар Аҳди Ҷадид бартарӣ доранд, то ҳаёти пурқувватеро, ки ҳар рӯз бо рафтори мо бо Масеҳ пур мешавад, нишон диҳанд.

Вақте ки баъзеҳо Худовандро ҳамчун наҷотдиҳандаи худ қабул мекунанд, онҳо фарзандони рӯҳонии Худо мегарданд. Юҳанно 1:12–13 мегӯяд *“12 Лекин ба онҳое ки Ёро қабул карданд ва ба исми Ё имон оварданд, қудрат дод, ки фарзандони Худо гарданд, 13 Ки на аз хун, на аз хоҳиши ҷисм, на аз хоҳиши марде, балки аз Худо таваллуд ёфтаанд.”* (КМ99)

Ҷавоби дутарафа ба Масеҳ қабул кардан аст ва ба Ё пурра бовар карданро дар бар мегирад. Касе, ки ин Каломро, ки ҷисм шуд, қомилан қабул мекунад, намунаи зиндагӣ мешавад.

Вақте ки инсон фарзанди Худо мешавад, ӯ шахсияти наvero қабул мекунад, ки бо табиати Худо мувофиқ аст. Ё муҳаббат аст ва мо дӯстдор мешавем. Ё меҳрубон аст ва мо низ ба мисли Ё ҳастем.

Аз ҷиҳати фарҳангӣ мо фикр мекунем, ки ҳеҷ чиз наметавонад бо Худо мувофиқат кунад, аммо Китоби Муқаддас Худоро нишон медиҳад, ки меҳроҳад бо инсоният пайваست шавад. Мо дар симои Ё офаридем, ҳоло сифатҳо ва хислатҳои Ёро инъикос мекунем. Хувияти нави мо маънои онро дорад, ки мо арзишҳои наv дорем, ки аз ин муносибатҳои наv тавоно мешаванд.

Дар ин таваллуди наv аз боло мо ҳоло ҳар рӯз барои Худо зиндагӣ мекунем. Ё бо мо тавассути Каломи худ сухан мегӯяд, то мо ҳар рӯз онро бихонем ё гӯш кунем. Мо ҳар рӯз дар дуо бо Падари худ, Худо, сӯҳбат мекунем. Ё ба дили мо сухан мегӯяд ва мо аз дили худ ҷавоб медиҳем. Кӯдак ҳар рӯз бо волидайн гӯш мекунад ва сӯҳбат мекунад. Ҳамчун фарзандони рӯҳонии Падари осмонӣ мо ба суханони Ё, ки дар Каломи Ё омадааст, гӯш мекунем. Мо бо дуо ва ситоиши Ё посух медиҳем. Раҳпаймоии ҳаррӯзаи мо аз пайвастан ба ин равобити рӯҳонӣ иборат аст.

Юҳанно 1:12 дар муқоиса бо оятҳои қаблӣ мегӯяд, *9 Он Нури ҳақиқӣ, ки ҳар одамро мунаввар мегардонад, ба ҷаҳон омаданӣ буд. 10 Ё дар ҷаҳон буд, ва ҷаҳон ба воситаи Ё ба вучуд омад, ва ҷаҳон Ёро нашинохт. 11 Ё назди мансубони Худ омад, ва мансубонаш Ёро қабул накарданд. (1:9-11)*

Мутаассифона, имрӯз ҳам дуруст аст, ки бисёриҳо Масеҳро рад мекунанд. Онҳо Масеҳро ҳамчун фиристодаи Худо эътироф намекунанд. Писари Худо аз таваллуди мӯъҷизавӣ таваллуд шудааст. Писари рӯҳонии Худо мисли Каломе аст, ки бо Худо буд ва Худо буд (1:1–2). Аз ҷиҳати инсонӣ онҳо таҷассуми аҷибро дарк намекунанд, ки дар он Худо Иммануил, яъне “Худо бо мо шуд” (Матто 1:23).

Ояти 13 табиати ин гузаришро мефаҳмонад: он на аз таваллуд ё пайванди ҷисмонӣ, балки рӯҳонӣ аст. Он на аз хоҳишҳои инсон, балки ба Худо вобаста аст. Таваллуд аз ҷониби Худо аз ҳама ҳодисаҳои шоиста ё ҷисмонӣ болотар аст. Дар ҳақиқат, касе аз Худо таваллуд мешавад, зеро Худо меҳроҳад ба ҳолати мо бирасад ва моро офариниши наv гардонад.

Худовандо, барои ин имтиёзе, ки ба ман ато кардӣ, ба Ту ташаккур меғоям. Ман фарзанди Ту ҳастам ва дар Ту шахсияти нав дорам. Мумкин аст ҳар рӯз бо Ту сухан ғоям ва ғӯш кунам.

Матто 5:1-5 - Тағйироти ботинии мо

1 Чун мардумро дид, бар фарози кӯҳе баромад ва биншаст; ва шогирдонаш назди ӯ ҳозир шуданд. 2 Он гоҳ ӯ даҳони Худо кушода, онҳоро таълим дод ва гуфт: 3 «Хушо мискинони рӯҳ, зеро ки Малакути Осмон аз онҳо онҳост. 4 Хушо мотамзадагон, зеро ки онҳо тасаллӣ хоҳанд ёфт. 5 Хушо ҳалимон, зеро ки онҳо вориси замин хоҳанд шуд. (КМ99)

Бо Масеҳ рафтор кардан маънои онро дорад, ки мо ҳаёти баракатнок дорем. Шогирдони аввалини Масеҳ аз ӯ таълим гирифтанд ва ин мавъиза дар кӯҳ нишон медиҳад, ки мо чӣ гуна бояд зиндагӣ кунем.

Мо ҳислатҳои рӯҳониро дар онҳое мебинем, ки ба Масеҳ пайравӣ мекунам. Бо Исо будан ва шунидани таълимоти ӯ ба мо муносибат ва нуқтаи назари дигарро нисбати ҳудамон ва дигарон мебахшад. Асосҳои муҳим дар ин ҷо дигаргуниҳои ботинии моро нишон медиҳанд: рӯҳ, мотам ва хоксорӣ.

«Хушбахт» маънои онро дорад, ки онҳое, ки ба Исо пайравӣ мекунам, аз сабаби воқуниши Худо ба амалҳо ё вазъияти онҳо хушбахт ё табрик хоҳанд шуд. Баракатҳо ҳам дар замонҳои ҳозира ва ҳам дар оянда дода мешаванд. Ин паём нишон медиҳад, ки Худо пеш аз он ки ба мо амр кунад, моро баракат медиҳад. ӯ дар бораи беҳбудии мо ғамхорӣ мекунад ва ин баракатҳоро бо файзи Худ медиҳад. Хушбахтӣ неқӯаҳволии рӯҳонист, ки аз муоширати пайваста бо Худо вобаста аст.

«Камбағали рӯҳӣ» набудани имон нест, балки он аст, ки шахс ба суханони Худо чӣ гуна ҷавоб медиҳад. Онҳо нотаваҷҷубанд ва Худо қодир аст — онҳо танҳо ба Парвардигор таваккал мекунам. Фурутанӣ ва омодагӣ ба шунидани Худо дари Малакути Худоро мекушояд. Худо аввал аз дили мо оғоз мекунад. Оё мо ҳудамонро барои иҷрои вазифа мувофиқ мебинем? Касе, ки рӯҳи бенаво дорад, нотаваҷҷубии худро дарк мекунад ва барои кӯмак ба Худо рӯ меорад.

Мотам дар ояти 4 ҳассосият нисбат ба ғуноҳи худ ва бемориҳои иҷтимоие, ки моро фаро гирифтааст, нишон медиҳад. Худо тасаллӣ медиҳад ва роҳ нишон медиҳад.

Одами ҳалим (5:5) касест, ки нарма ва ҳашмгин нест. Онҳо ба вазъият бо оромӣ муносибат мекунам ва заминро мерос хоҳанд гирифт. Ба ибораи дигар, бо хоксории худ роҳи пеш хоҳанд ёфт.

Мӯъмин нооромии худро ба Худо месупорад ва ба ӯ таваккал мекунад, то баракати рӯҳоние, ки ӯро ба пеш мебарад, дарёфт кунад.

Худовандо, ба рӯҳи ман хидмат кун, андӯҳи маро дур кун ва баракатҳои худро ба ман деҳ, зеро ман аз Ту пайравӣ мекунам ва қомилан ба Ту вобастаам.

Матто 5:6–8 – Ҳавасмандӣ, ки баракат аст

6 Ҳушо гуруснагон ва ташнагони адолат, зеро ки онҳо сер хоҳанд шуд. 7 Ҳушо раҳимон, зеро ки онҳо раҳм хоҳанд ёфт. 8 Ҳушо покдилон, зеро ки онҳо Худоро хоҳанд дид. Дили мо кучост ва мо ташнаи чӣ ҳастем? Ташнагӣ ниёзро нишон медиҳад. Дили мо ба чӣ ниёз дорад? Оё мо мекӯшем, ки ин ниёзхоро тавассути нӯшидани ҷаҳон ё Калом қонеъ кунем? (КМ99)

Дар Матто 5:6 гуфта мешавад, ки касе ки ташна ва гуруснаи адолат аст, баракат хоҳад ёфт. Ин хоҳиши ҳамагӯнаи роҳ рафтан ва бо Худо будан аст. Имрӯз ин порчаро ғӯш кунед ва дар бораи маънои он дуо кунед. Вақте ки мо ҳар рӯз бо Худо роҳ меравем, бо Ӯ сӯҳбат мекунем... Ин ташнагии кушода ва ростин бо Ӯст. Худо низ бо мо сӯҳбат мекунад ва ҳамин тавр ташнагии мо барои Ӯ афзоиш меёбад. Ӯ ба мо роҳ нишон медиҳад: «Бо ин роҳ равед», ва ҳислати Ӯро бо ҳар касе, ки имрӯз мебинем, инъикос мекунем. Мо муносибат дорем, на рӯйхати ӯҳдадориро. Мо ба муҳаббати Худо посух медиҳем, на талаб мекунем.

Гуруснагӣ ва ташнагӣ ду истилоҳ барои тавсифи хоҳиш мебошанд. Шумо барои чӣ гурусна ва ташна ҳастед? Мо барои он чизе, ки меҷӯем, вақт ҷудо мекунем. Агар ин Худо бошад, мо барои Ӯ вақт меёбем. Агар ин хоҳиши дигаре бошад, мо шахсан қурбонӣ мекунем, то онро ба даст орем. Касе ҷаҳонро чунин тавсиф кардааст: «Он чизе, ки муҳаббати моро ба Худо сард мекунад». Агар хоҳиши шумо муҳаббати шуморо ба Худо сард мекунад, пас тағйири дил лозим аст. Гуруснагӣ ва ташнагӣ барои Худо – Ӯ зинда аст ва омодааст бо шумо пайваست шавад.

Ояти навбатӣ, Матто 5:7, дар бораи дурнамои мо сухан мегӯяд – Оё мо ба дигарон раҳм мекунем ё онҳоро интиқод? Раҳмат мағфират ва додани ғойдаи шубҳаро дар бар мегирад. Он зуд доварӣ намекунад, балки барои фаҳмидан кушода аст. Онҳое, ки раҳм мекунанд, аз дигарон низ раҳм мебинанд. Амали раҳм намуна мегузорад. Раҳм он чизеро, ки сазовори ҷазо аст, намедиҳад. Худо бо мо меҳрубон аст: Ӯ моро мебахшад ва ҷазои гуноҳонамонро намедиҳад. Мо раҳмдил ҳастем, вақте ки ба хато бо интиқом ё танқид ҷавоб намедиҳем. Шафқат барои раҳмати минбаъда ҷой мекушояд.

Раҳм, пеш аз ҳама, раҳмати Худост. Оё шумо раҳмати Ӯро мешиносед? Агар ҳа, ин барои шумо чӣ маъно дорад? Оё раҳм танҳо ибораест, ки ҳангоми ворид шудан ба мошин ё хона талаффуз мекунед? Рӯз дигар шунидам, ки зани ба хона даромада ибораи арабиро дар бораи раҳм гуфт. Оё раҳмдиль танҳо барои дафъ кардани бадӣ ё ҷалби амният аст?

“Ҳушо раҳимон, зеро ки онҳо раҳм хоҳанд ёфт.” Ин ибораи такроршуда чӣ фарқ дорад аз он чӣ Исо дар Матто 5:7 гуфт? Марҳамати Масеҳ аз он чизе ки Ӯ барои ҳар яки мо анҷом додааст, оғоз меёбад. Пас, агар нияти ин зан даъват кардани Худо барои муҳофизат бошад, мо метавонем ба номи Падари меҳрубони худ, ки муҳаббат аст, бигӯем: «Имрӯз ба дигарон раҳм намоям».

Он чӣ меҷӯем ва он ки бо дигарон чӣ гуна муносибат мекунем, нишон медиҳад, ки дили мо кучост. Дар Матто 5:8 гуфта мешавад: «Ҳушо покдилон, зеро онҳо Худоро хоҳанд дид». Мо бе Худо дили пок дошта наметавонем. Аммо вақте ки мо ба Худо иҷозат медиҳем, ки дили моро пок кунад, мо Худоро мебинем. Дидани Худо маънои фаҳмидани роҳҳои Ӯ ва иҷро кардани иродаи Ӯро дорад.

Дар ин ҷо покӣ маънои покии ахлоқиро дорад, на танҳо тозагӣ аз рӯйи расму оин. Покӣ тарзи зистест, ки аз хоҳиши ризо кардани Худо сарчашма мегирад – гуруснагӣ ва ташнагӣ барои Ё. Мо бо ёрии Худо, ба мисли Масеҳ зиндагӣ мекунем.

Ҳаёт ин кӯшиши танҳо худмуҳофизат ё парҳез аз зарар нест. Баръакс, ҳаёт ҳар рӯз бо Рӯҳи Худо зиндагӣ кардан ва кӯшиши нишон додани некии Ё ба дигарон аст.

Эй Парвардигори ман, ман ба Ту гуруснаам. Меҳоҳам раҳмати Туро ба дигарон нишон диҳам. Диламро пок кун, то Туро дар ҳаётам имрӯз бубинам.

Матто 5:9–12 — Ҳаёт дар контексти имон

10 Хушо таъқибшудагон дар роҳи адолат, зеро ки Малакути Осмон аз они онҳост. 11 Хушо шумо, вақте ки шуморо ба хотири Ман дашном диҳанд ва таъқиб намоянд ва барноҳақ ҳар навъ ғайбат кунанд. 12 Шод ва хушҳол бошед, чунки мукофоти шумо дар осмон бузург аст: зеро ки анбиёи пеш аз шуморо низ ҳамин тавр таъқиб мекарданд. (5:9-12, КМ99)

Мо бо ҷомеаи атроф чӣ гуна муносибат дорем? Оё мо сулҳчӯ ҳастем? Оё ҷомеа ба эътиқоди мо муҳолифат мекунад?

Ҷустуҷӯи сулҳ бо дигарон ва нигоҳ доштани ҳамоҳангӣ дар муносибатҳо нишон медиҳад, ки мо худро фарзандони Худо медонем. Худо Худованди сулҳ аст ва меҳоҳад, ки тамоми башарият бо Ё мусолиҳа кунад. Онҳое ки ба Ё пайравӣ мекунанд, бояд ин табиатро инъикос кунанд: мо бояд сулҳчӯ бошем, бо дигарон созгор бошем, сухане нагуем ва коре накунем, ки девор ва фосила эҷод кунад. Баръакс, кӯшиш кунем, ки барои дигарон ғайбонавар бошем ва низоҳоро рафъ намоем.

Дар байни сулҳчӯ будан ва сулҳ овардан фарқият мавҷуд аст. Сулҳчӯ будан фақат хомӯш мондан ва баҳс накардан нест. Сулҳро овардан маънои ворид шудан ба вазъият ва амал кардан дорад. Худо он касонеро, ки талош мекунанд сулҳро барқарор намоянд, баракат медиҳад, зеро Ё Худои сулҳ аст.

Ишаъё 52:7 ба мо тасвир медиҳад, ки сулҳро чӣ гуна метавон паҳн кард:

Чӣ гуна зебост бар кӯҳҳо пойҳои мубашшир, ки аз сулҳу осоиштагӣ башорат медиҳад, аз некӣ башорат медиҳад, наҷотро зълон мекунад, ба Сион меғӯяд: «Худои ту салтанат меронад!» (КМ99)

Роҳнамоии дигарон ба сулҳ бо Худо вазифаи мост. Мо имрӯз чӣ гуна метавонем ин корро анҷом диҳем? Аммо на ҳама ин талошҳоро мепазиранд. Дар оятҳои 11–12 мебинем, ки мо дучори муқовимат хоҳем шуд. Дунё бисёр вақт пур аз низоъ ва зиддият аст, ва на ҳама сулҳчӯёро дӯст медоранд.

Ду навъи таъқибот метавонад ба зиндагии мо ворид шавад:

— Аз сабаби адолат (оят 10);

— Ва аз сабаби пайравӣ аз Масеҳ (оят 11).

Пайравии ростин ба Исо маъноии ҳаёти одилона ва бо имонро дорад, вале вақте ки Мо Ёро эълон мекунем ва суҳанонашро паҳн менамоем, эҳтимоли муқобилият ва таъқибот бештар мегардад.

Мисли пайғамбарони Аҳди Қадим, онҳое ки ба Масеҳ пайравӣ мекунанд, таъқиб хоҳанд шуд. Савол ин аст: Мо чӣ гуна посух медиҳем? Мо шод мешавем, зеро муқофоти мо дар осмон аст. Худо баракати Худо ба мо медиҳад ва ниёзҳои моро таъмин мекунад.

Худовандо, ба ман имконият деҳ, ки мисли Ту зиндагӣ кунам ва Туро инъикос намоям. Дар дили ман шодӣ бидеҳ, ҳатто вақте ки ман таъқиб мешавам. Ёрӣ деҳ, ки дар ҳама ҳолат сулҳҷӯ бошам

Матто 5:13–16 — Намак ва нур шудан

13 Шумо намаки ҷаҳон ҳастед. Лекин агар намак қувваташро гум кунад, ба кадом чиз боз намакин шавад? Дигар ҳеҷ кор намеояд, ҷуз он ки ба берун партофта шавад ва поймоли мардум гардад. 14 Шумо нури ҷаҳон ҳастед. Шаҳре ки бар фарози кӯҳ воқеъ аст, наметавонад аз назар пинҳон шавад. 15 Шамъро низ даргиронда, на дар зери зарфе, балки бар шамъдон мегузоранд, ва он гоҳ ба ҳама касоне ки дар хонаанд, рӯшноӣ медиҳад. 16 Ҳамчунин бигзор нури шумо бар мардум битобад, то ки аъмоли неки шуморо дида, ба Падари шумо, ки дар осмон аст, ҳамду сано хонанд. (5:13-16, КМ99)

Намак барои аксари хӯрокхӯе, ки мо меҳӯрем, муҳим аст. Тасаввур кунед, ки ош ё шӯрборо бе намак бихӯред — оё онро то охир меҳӯред?

Намак барои ҳаёт зарур аст. Бе он хӯрок бе таъм ва кунд мешавад. Ҳаёти мо дар Масеҳ низ ҳамин тавр аст. Мо худ сарчашма нестем, аммо Ё ҳаст — ва Ё ба мо қобилияти бахшидани таъм ва маззаи рӯҳонӣ ба дигаронро медиҳад. Оё шумо таъсири худро гум кардаед? Боз ба Масеҳ рӯ оваред ва бигзор Ё шуморо нав таъсир бахшад, то барои дигарон намак бошед. Намаке, ки бемазза гардад, партов мешавад ва дигар ғоида надорад.

Намак будан барои дигарон маъноии онро дорад, ки мо бояд дар миёни онҳо бошем. Масеҳ моро даъват накардааст, ки аз зиндагии ҷисмонӣ ва ҷамъиятӣ канор гирем. Ҷаҳон набояд ба мо таъсир расонад, балки мо бо қуввати Масеҳ, ки дар мо ҳаст, метавонем ба дигарон таъсир бахшем. Ҷаҳон кӯшиш мекунад, ки моро ба қолаб ва роҳҳои худ фишорад, вале дар Масеҳ мо ҳаёти нав дорем — ки метавонад ба дигарон таъми нав диҳад. Бигзор Ё ҳаёти шуморо «намакад».

Намак инчунин нигоҳдоранда аст — он чизҳоро аз фасод эмин медорад. Ба ҳамин монанд, мо дар Масеҳ ҳаёти худро мебахшем, то дигарон аз марг наҷот ёбанд. Вақте ки намак бо чизҳои ифлос омехта мешавад, қудрати нигоҳдории он кам мешавад. Агар мо бо Масеҳ зиндагӣ кунем, метавонем барои дигарон намак бошем ва ба онҳо дар ҳаёташон кумак кунем.

Исо ба шогирдонаш мегӯяд, ки онҳо нури ҷаҳонанд. Дар Тоҷикистон, ки баъзан барқ қатъ мешавад, шабҳои бемоҳ хеле торик мешаванд. Дар чунин вақт, агар касе омода набошад, ёфтани шамъ ё чароғ душвор аст. Ин ҳолат аҳамияти нурро нишон медиҳад. Мо як умр ба нур ниёз дорем. Дар Масеҳ мо ҳаёти нав дорем ва равшании Ёро инъикос мекунем. Мо бояд барои дигарон нур бошем — ин даъвати мост.

Нур дар торикӣ метобад ва ба чашм қобили дидан медиҳад. Ба ҳамин маъно, пайрави Масеҳ барои дигарон нур мешавад — то онҳо бубинанд, ки Худо чӣ қадар нек аст ва муҳаббати Ӯ чӣ гуна метавонад моро дигаргун созад.

Ишаъё 42:6 ба нақши мо ишора мекунад, «Ман, ки Худованд ҳастам, Туро барои адолат даъват намудаам, ва дасти Туро хоҳам гирифт, ва Туро ниғаҳбонӣ хоҳам кард, ва Туро аҳди қавм ва нури халқҳо хоҳам гардонид.»

Худовандо, бигзор нури Туро инъикос кунам ва дар аъмоли худ равшан бошам, то дигарон некии Туро бубинанд ва муҳаббати Туро дарк кунанд.

Матто 5:17–20 — Ҷовидони Каломи Худо

17 Гумон накунад, ки барои вайрон кардани Таврот ё суҳафи анбиё омадаам; наомадаам, ки вайрон кунам, балки ба ҷо оварам. 18 Зеро ки ба ростӣ ба шумо мегӯям: то осмон ва замин фано нашавад, ҳеҷ як ҳарфе ва ё нуқтае аз Таврот ба фано нахоҳад рафт, то даме ки ҳамааш иҷро шавад. 19 Пас, ҳар кӣ яке аз ин аҳкоми хурдтаринро вайрон кунад ва ба мардум чунин таълим диҳад, вай дар Малакути Осмон хурдтарин шумурда хоҳад шуд; вале ҳар кӣ ба амал оварад ва таълим диҳад, вай дар Малакути Осмон бузург хонда хоҳад шуд. 20 Зеро ки ба шумо мегӯям: агар адолати шумо аз адолати китобдонон ва фарисиён бартарӣ надошта бошад, ба Малакути Осмон дох (ил нахоҳед шуд). (КМ99)

Ин суҳанони Исо то имрӯз барои мо раҳнамоянд. Ӯ моро огоҳ мекунад: «Гумон накунад, ки омадаам Таврот ё суҳанони пайғамбаронро ботил кунам». Худо каломашро ба паёмбарон нозил кард ва пас аз он фикрашро дигар накард. Ӯ Китобе намефиристад, ки баъд онро беэътибор эълон кунад. Каломи Худо абадӣ аст.

Исо бо қотеият мегӯяд: на барои ботил кардани Аҳди Қадим омадааст, балки барои иҷрои он. Ӯ бо каломи пайғамбарон муқобила намекунад — баръакс, онҳоро тасдиқ ва мукамал мекунад. Мо Аҳди Қадимро дар нури кори Масеҳ мефаҳмем. Он як сӯ гузошта нашудааст ва аҳамияти худро гум накардааст.

Одамон баъзан гумон мекунанд, ки ҳар чӣ баъдтар меояд, муҳимтар аст. Вале он чӣ дертар омад, бояд ҷавобгӯи он чизе бошад, ки Худо пештар нозил кардааст. Агар каломе, ки имрӯз дорем, ба паёми пешина мувофиқ набошад, пас он аз ҷониби Худо нест.

Принсипҳои ҳақиқат дар бораи Каломи Худо

1. Каломи Худо абадӣ аст.
2. Исо Каломи Худоро пурра мекунад.
3. Барои Каломи Худо ягон низомӣ бекоркунӣ вуҷуд надорад.
4. Худо касонеро гиромӣ медорад, ки ба тамоми ваҳйи Ӯ гиромӣ медоранд.

Исо дар ояти 18 мегӯяд: “Зеро ки ба ростӣ ба шумо мегӯям: то осмон ва замин фано нашавад, ҳеҷ як ҳарфе ва ё нуқтае аз Таврот ба фано нахоҳад рафт, то даме ки ҳамааш иҷро шавад.” (КМ99)

Ин таъкид мекунад, ки каломи Худо ба таври абадӣ устувор аст. То осмон ва замин барнагардад, ҳатто як ҳарф ё заррае аз шариат нопадид нахоҳад шуд, то ҳама чиз иҷро шавад. Имондори ростин бояд на ба ақидаҳои одамон, балки ба сухани Худо пайравӣ кунад — бо эҳтиром ва итоат.

Дар охир, Исо ба омӯзгорон ва таълимдиҳандагон рӯ меорад. Ӯ мегӯяд, ҳар касе ки ҳатто хурдтарин аҳкомро ботил шуморад ва дигаронро низ чунин таълим диҳад, дар Малакути Осмон хурдтарин шумурда мешавад. Аммо он ки каломи Худоро риоя ва ба дигарон дуруст меомӯзад, бузург шумурда хоҳад шуд (5:19–20).

Мукофоти ҳақиқӣ ба он касест, ки каломи Худоро бо эҳтиром қабул мекунад ва онро пурра таълим медиҳад — на танҳо он қисматҳое, ки ба таъби одам мувофиқанд.

Исо ҳамчунин ба хатарҳои интиҳобӣ муносибат кардан бо оятҳо ишора мекунад. Ҳар амр ва ҳар сухан дар контексти худ аҳамият дорад. Каломи Худо метавонад ба ҳар имондор, ки дар рӯшноии Масеҳ зиндагӣ мекунад, роҳнамой бахшад.

Худовандо, чашмони дили маро бикушо, то аз Каломи Ту аҷоиботро бинам. Бимӯзам, ки сухани Ту имрӯз чӣ гуна эҳтиром шавад ва ба ман хирад деҳ, то ба ақидаҳои ботиле, ки Каломи Туро канор мегузоранд, муқобилат кунам.

Матто 5:21–26 - Дар бораи хашму ғазаб

21 Шундаед, ки ба қадимиён гуфта шудааст: „Қатл нақун; ҳар кӣ қатл кунад, лоиқи ҳукми дорулқазо хоҳад буд“. 22 Лекин Ман ба шумо мегӯям: ҳар кӣ ба бародари худ беҳуда хашм гирад, лоиқи ҳукми дорулқазо хоҳад буд; ҳар кӣ бародари худро „реқо“ гӯяд, лоиқи ҳукми шӯрои пирон хоҳад буд; ва ҳар кӣ „аҳмақ“ гӯяд, лоиқи оташи дӯзах хоҳад шуд. 23 Пас, ҳангоме ки қурбонии худро назди қурбонгоҳ меоварӣ, ва дар он ҷо ба хотират ояд, ки бародарат аз ту норозист, 24 Қурбонии худро дар он ҷо назди қурбонгоҳ бимон, ва рафта, аввал бо бародари худ мувоссо кун, ва баъд омада, қурбонии худро тақдим кун.

Ғазаб ба куштор баробар аст, зеро ғазаб сарчашмаи куштор мебошад. Бо Исо роҳ рафтан маънои онро дорад, ки Ӯ фикрҳо, эҳсосот ва амалҳои моро идора мекунад. Исо он чизеро, ки онҳо медонистанд — ки куштор гуноҳ аст — гирифта, ба решаи мушкилот меравад: ба фикрҳои хашмолудӣ мо. Ғазаб аксар вақт метавонад ба куштор оварда расонад, аммо дар ин ҷо Исо мегӯяд, ки хашм худ куштор аст.

1 Юҳанно 3:15 мегӯяд, ки нафрат ба касе куштор дар дили мост. Аксар вақт дилҳои пур аз алам ва хашм барои мо мисли зиндон мешаванд. Бесабаб мо суханони аблаҳона мегӯем (Матто 5:22 - *Лекин Ман ба шумо мегӯям: ҳар кӣ ба бародари худ беҳуда хашм гирад, лоиқи ҳукми дорулқазо хоҳад буд; ҳар кӣ бародари худро „реқо“ гӯяд, лоиқи ҳукми шӯрои пирон хоҳад буд; ва ҳар кӣ „аҳмақ“ гӯяд, лоиқи оташи дӯзах хоҳад шуд*), ки ин нишон медиҳад: чизе дар дили мо нодуруст аст. Мо бояд барои чунин фикрҳо, эҳсоси хашм ва набудани худдорӣ бахшиш пурсем.

Дар парастииш, ҳар як ташаббус барои оштии нишондиҳандаи итоаткорӣ ба фармони Худо мебошад (5:23–24). Зиндагӣ дар сулҳ бо Худо ба муносибати мо бо дигарон вобаста аст. Парастанда бояд пеш аз он ки ба ҳузури Худо биёяд, кӯшиш кунад бо дигарон сулҳ кунад. Муъминоне, ки медонанд касе аз онҳо ранҷидааст, аввал ба назди он шахс мераванд. Донистани он ки касе шуморо айбдор мекунад, бояд шуморо водор созад, ки барои сулҳ ташаббус нишон диҳед.

25 Ханӯз ки бо даъвогари худ дар роҳ ҳастӣ, зуд бо вай оштӣ шав, то ки даъвогар туро ба қозӣ насупорад, ва қозӣ туро ба мулозим насупорад, ва туро ба зиндон наандозанд; 26 Ба ростӣ ба ту мегӯям: то фулуси охиринро адо накунӣ, аз он ҷо берун нахоҳӣ рафт. (5:25-26)

Якчанд натиҷаҳо метавонанд аз сабаби хашми мо ба миён оянд. Аён аст, ки мо метавонем шахси дигарро ба таври ҷисмонӣ бидушем ё кӯшиш кунем, ки бо суханони худ онҳоро таҳқир намоем. Баъдан мебинем, ки оқибати рӯҳонии чунин амалу ниятҳо дӯзах аст (5:22). Ниҳоят, аксуламали шахсе, ки мо ба хашм ғап мезанем, метавонад ба мо зарар расонад ва ҳатто тамоми дороии моро зери хатар гузорад (5:25–26). Пас, дар партави ин ҳақиқатҳо, бо дигарон сулҳ ва оштии ҷӯед.

Ташаббускори сулҳу ошоиш бошед ва ин равандро кашол надихед. Бисёриҳо худро диндор вонамуд мекунад ва танҳо бо дили носолим ба ҳузури Худо мераванд. Биёед аввал муносибатҳои дурустро бо дигарон ҷустуҷӯ кунем.

Худованд, ғазаби маро бигир ва иҷозат деҳ, ки онро раҳо кунам. Ба ман худдорӣ ва роҳнамоии Худо деҳ, то бифаҳмам, ки то чӣ андоза ман бояд шахси дигарро дӯст дорам. Ба ман раҳм кун, то меҳрубон бошам, на хашмгин. Ман ба ҳикмат ва сабри Ту ниёз дорам – ҳама чиз аз дили ман ва андешаҳои ман оғоз меёбад.

Матто 5:27–32 – Дар Масеҳ рафтор кардан покӣ аст

27 Шундаед, ки ба қадимиён гуфта шудааст: „Зино накун“. 28 Лекин Ман ба шумо мегӯям: ҳар кӣ ба зане бо чашми шаҳватомез нигоҳ кунад, дар дили худ бо вай зино карда бошад. 29 Пас агар чашми ростат туро ба васваса андозад, онро канда, аз худ дур кун; зеро барои ту беҳтар аст, ки яке аз андомат талаф гардад, ва тамоми ҷисмат ба дӯзах андохта нашавад. 30 Ва агар дасти ростат туро ба васваса андозад, онро бурида, аз худ дур кун; зеро барои ту беҳтар аст, ки яке аз андомат талаф гардад, ва тамоми ҷисмат ба дӯзах андохта нашавад. 31 Ҳамчунин гуфта шудааст: „Ҳар кӣ аз зани худ ҷудо мешавад, бояд талоқномае ба вай диҳад“. 32 Лекин Ман ба шумо мегӯям: ҳар кӣ аз зани худ, ғайр аз айби зино, ҷудо шавад, боиси зинокории вай мегардад; ва ҳар кӣ зани талоқшударо гирад, зино карда бошад.

Қонуни Мусо мегӯяд: «Зино накун», аммо Исо ҳатто фикрҳои шаҳватангезро баробар ба зино медонад.

Аввалан, бо Исо рафтор кардан маъноӣ онро дорад, ки ӯ фикрҳо ва хоҳишҳои моро роҳнамоӣ мекунад. Тағйирот дар Масеҳ аз дарун оғоз мешавад — ӯ аввал даруни хонаро пок мекунад, баъд зоҳирро. Гуноҳ танҳо амали бад нест, балки аз фикрҳо ва хоҳишҳои мо сар мезанад. Мо худдорӣ ва покиро дар нигоҳ бо чашм, дар хоҳиш бо ақл ва дар амали дасти рост мебинем. Имони мо ба он ки кӣ ҳастем таъсир мерасонад, ва Исо — Худованди тамоми фикрҳо, намуди зоҳирӣ ва аъмоли мост.

Баъдан, Исо масъулиятро бар дӯши шахсе мегузорад, ки бо шаҳват нигоҳ мекунад ва ниҳояти назарро ба амал меоварад. Гуноҳ ва шаҳват аз даруни ҳар яки мо сар мешавад — на аз зоҳири зане, ки мард ба ӯ нигоҳ мекунад. Исо покии ботиниро таълим медиҳад, ки ба шахс нерӯ ва худдорӣ мебахшад. Танҳо бо қудрат ва тавоноии ӯ мо метавонем чашм, шаҳват ва аъмоли худро идора кунем. Масъулият аз он сар мешавад, ки мо чӣ гуна зиндагӣ мекунем.

Мафҳуми ин порча ба нафси марде ишора мекунад, ки занро васваса мекунад ва худ зино мекунад. Ёст, ки ҷавобгар аст. Исо муҳокимаи худро бо зане оғоз намекунад, ки бояд

пӯшонад ё гунаҳкор доништа шавад. Не, мушкил дар дили инсон аст — маҳз аз он ҷо гуноҳ сар мезанад.

Покӣ дар Масеҳ шаҳватро рад мекунад, ва қудрати Ё ба мо қудрати нигоҳ накардан ва пок нигоҳ доштанро медиҳад. Покӣ на танҳо дар худдорӣ, балки дар нигоҳ доштани эҳтиром ба дигарон зоҳир мешавад.

Дар мубориза бо гуноҳ мо бояд чораҳои радикалӣ андешем. Пайравӣ аз Масеҳ як қадами муҳим ва ҷиддист. Ё нишон медиҳад, ки гуноҳро бояд ҷиддӣ гирифт. Мо, албатта, набояд қисмҳои бадани худро бурем, аммо кадом амалҳоро мекунем, ки мисли чунин қадамҳои қатъиянд?

Дар ду ояти охир низ ишора ба зино ҳаст. Шаҳват худ зино аст, вале талоқ низ метавонад боиси зино шавад, агар сабаби воқеии он зино набошад. Дар бисёр ҳолатҳо, талоқ натиҷаи худхоҳист ва метавонад касеро ба зино водор кунад. Он ҳатто метавонад сабаб шавад, ки шахсе, ки дубора издивоҷ мекунад, зино кунад, зеро бо яқдигар як ҷисм буданд.

Худовандо, ту бар чашм ва андешаҳои ман назорат дорӣ. Онҳоро ба покӣ равона кун, ва бигзор аъмоли ман нишон диҳанд, ки чӣ гуна дигаронро бояд эҳтиром кард. Ба ман кӯмак деҳ, ки худамро ба гуноҳ нарасонам ва дигаронро низ ба гуноҳ нарасонам. Ба ман ҳаёти наве ато кун, ки ҳатто дилу андешаи маро пок месозад.

Матто 5:33–37 – Дар бораи қавл ва қасам

33 Боз шунидаед, ки ба қадимиён гуфта шудааст: „Қасами дурӯғ ёд наkun ва ба қасами худ дар назди Худованд вафо кун“. 34 Лекин Ман ба шумо мегӯям: ҳаргиз қасам ёд наkun: на ба осмон, зеро ки тахти Худост; 35 На ба замин, чунки пойандози Ёст; на ба Ерусалим, чунки шаҳри Подшоҳи бузург аст; 36 Ва на ба сари худ қасам ёд кун, чунки қодир нестӣ як тори мӯйро сафед ё сиёҳ кунӣ. 37 Балки сухани шумо: „оре, оре“ ва „не, не“ бошад; он чи зиёда аз ин бошад, аз иблис аст.

Савганд ё қасам маънои лаънат кардан ё ба кор бурдани суханони бадро надорад, балки барои тасдиқи ҳақиқати гуфтаҳо истифода мешавад, вақте ки инсон Худоро даъват мекунад, то довар бошад, агар он сухан дурӯғ барояд.

Қасамҳо дар Матто 5 чунин тавсиф шудаанд: мардум қасам меҳӯрданд ваъда меоданд, ки суханашон ҳақ аст, зеро онро бо чизе муқаддас мепайвастанд. Онҳо ин қасамҳоро барои он меоданд, ки суханашон ба назар ҳақиқатнок намояд.

Вале аслан, ин гуна қасамҳо танҳо шаклҳои зоҳирии калима буданд — барои таъсир расонидан ва ба даст овардани боварии дигарон. Онҳо наметавонистанд ҳақиқати худро мустақим исбот кунанд, бинобар ин ба объектҳои муқаддас таъя мекарданд.

Аммо чунин рафтор аз рӯи нияти дил ноҳалис ва қалбакӣ буд. Зеро бисёре аз онҳое, ки қасам меҳӯрданд, дар асл нияти иҷрои ваъда ё ўҳдадориҳои худро надоштанд. Қасам барои онҳо воситаи таъсиргузорӣ буд, на масъулияти ростқавлона.

Савгандхӯрӣ дар байни яҳудиён як амали маъмул буд. Онҳо ба чизҳои муқаддас, монанди маъбад ё тахти Худо қасам меҳӯрданд, вале на ба номи Худо. Онҳо номи Худоро чунон эҳтиром мекарданд, ки наметавонистанд онро ба забон оранд ё ҳатто онро нависанд.

Имрӯз бошад, одамон дар ҷамъият савганд меҳӯранд ва номи Худоро истифода мебаранд, то бигӯянд, ки дурӯғ намегӯянд. Аммо чунин кор маънои истифодаи беҳудаи номи Худоро дорад, ки хилофи амри сеюм аст: «Номи Худовандро беҳуда ба забон наор» (Хуруҷ 20:7). Ин моро роҳнамоӣ мекунад, ки чӣ гуна бояд дар бораи Худо сухан гӯем.

Пас, суханони Исо на танҳо моро аз қасами дурӯғ ва беасос манъ мекунад, балки моро огоҳ месозанд, ки номи Худоро бо эҳтиром ба забон орем. Вақте ки мо гап мезанем, суханони мо аз дили мо бармеоянд. Оё ба мо бовар кардан мумкин аст?

Суханони мо хислати моро инъикос мекунад. Агар мо пайваста савганд меҳӯрем ё номи Худоро барои исботи рости гуфтаҳои мо истифода мебарем, ин метавонад нишон диҳад, ки шояд дурӯғӣ бошем.

Суханони Исо ба мо мефаҳмонанд, ки мо бояд суханони безэҳтиромона нагӯем ва номи Худоро барои муҳофизати худ аз ҳад зиёд истифода набарем. Ҳангоми рафтор кардан бо Исо, ҳар як сухани мо аҳамият дорад. Чӣ гуна мо гап мезанем ва ўҳдадорӣ мегирем, нишон медиҳад, ки барои мо чӣ арзиш дорад.

Масеҳиён ростқавлӣ ва садоқатро қадр мекунад. Онҳо суханони худро бо савганд пурра намекунад, зеро гапи онҳо худ аз худ бозэтимод аст. Бале бояд маънои «бале» дошта бошад ва не маънои «не». Ростгӯӣ нишон медиҳад, ки мо бо ростӣ зиндагӣ мекунем.

***Худовандо,** суханони маро роҳнамоӣ кун, то бидонам чӣ гуна рост бигӯям. Ба ман фаҳмиш бидеҳ, то донам қай ва чӣ гуна бояд сухан бигӯям. Намехоҳам суханонамро бо қасам ва таъкиди зиёдатӣ пур кунам, то покии хислатам зери шубҳа қарор гирад. Бигзор ман мисли Ту бошам — ростгӯ, содиқ ва бозэтимод.*

Матто 5:38–48 Душманони худро дӯст доред

38 Шундаед, ки гуфта шудааст: „Чашме дар ивази чашме, дандоне дар ивази дандоне“. 39 Лекин Ман ба шумо мегӯям: ба бадӣ муқобилат нақун. Балки агар касе ба ту даъво карда, куртаатро гирифтани шавад, ҷомаи худро низ ба ӯ бигардон; 40 Ва агар касе ба ту даъво карда, куртаатро гирифтани шавад, ҷомаи худро низ ба ӯ бидеҳ; 41 Ва ҳар кӣ туро ба тай кардани як фарсанг роҳ маҷбур кунад, ҳамроҳи ӯ ду фарсанг бирав. 42 Ба касе ки аз ту металабад, бидеҳ, ва аз касе ки мехоҳад аз ту қарз гирад, рӯ нагардон. (5:38-42, КМ99).

Қонуни муҳаббат дар рафтор бо Исо маънои онро дорад, ки мо қасос намегирем, балки барои онҳое, ки моро таъқиб мекунад, дуо мегӯем. Мо ба душманони худ нафрат намекунем, балки онҳоро дӯст медорем. Исо хислати моро дигар мекунад. Мо мехоҳем интиқом гирем ва нафрат дошта бошем. Мо беадолатиро мебинем ва мехоҳем ҷавоб диҳем, аммо Исо дар ҳаёти мо кори ғайриоддӣ мекунад. Ў аксуламалҳои моро тағйир медиҳад. Ў ба мо шахсияти нав медиҳад ва моро фарзандони Худо месозад. Мо барои инъикос кардани хислати Худо зиндагӣ мекунем.

«Чашм ба чашм» василаи қонуни одилона буд. Аммо дар ин ҷо Исо меояд, то сатҳи моро тағйир диҳад. Ба ҷои талаб кардани адолат, мо файз медиҳем.

Психологҳо мегӯянд, ки зӯроварӣ аз заъф ба вучуд меояд, на аз қувват. Ин марди тавоно аст, ки метавонад дӯст дорад ва ранҷ барад; аммо марди нотаъвоно касест, ки танҳо дар бораи худ фикр мекунад ва барои ҳифзи худ дигаронро озор медиҳад. Ё дигаронро меронад ва сипас барои муҳофизати худ фирор мекунад. (Уоррен В. Виерсбе, Шарҳи Намоиши Библия, ҷ. 1, Wheaton, IL: Victor Books, 1996, с. 24.)

Дар Исо, Ё моро амн мегардонад, то ба дигарон зарар нарасонем. Ё ба мо муҳаббат медиҳад, ки дар бораи манфиатҳои дигарон фикр кунем. Дар ин тағйирот, муҳаббат ва файзи мо ба гунаҳкорон дар назди Худо таъсир мегузорад.

Файз — ин додани он чизест, ки дигарон сазовораш нестанд. Ин қабул ва бахшишест бидуни шарт. Албатта, баъзан адолат лозим аст, аммо вақте ки мо бо Исо рафтор мекунем, Ё ба мо ҳикмат медиҳад, то бидонем, ки чӣ гуна душманони худро дӯст дорем.

Қонуни Мусо ба нафрат кардан даъват намекард, аммо баъзе аз душманони халқи Худо ҳаққи ворид шудан ба ҷамъомадро надоштанд (Такрори Шариат 23:3–5). Барои бисёриҳо ин ҳолат эҳсоси нафрат ба бор овард. Исо ин эҳсосро ҷамъбаст мекунад.

Муҳаббат — амали ирода аст, на эҳсосот. Исо иродаи моро тағйир медиҳад, то бо иродаи Худо мувофиқат кунем.

Ҳатто қонун гуфта буд, ки агар кас душмани худро бинад, ки ҳайвонаш гум шудааст, бояд онро баргардонад (Хуруҷ 23:4–5). Мо барои он зиндагӣ мекунем, ки Худоро инъикос намоем, на танҳо воқуниш нишон диҳем ба ҳолатҳои худ.

43 Шундаед, ки гуфта шудааст: „Ёри худро дӯст бидор ва аз душмани худ нафрат кун“. 44 Лекин Ман ба шумо мегӯям: душманони худро дӯст бидоред, барои лаънаткунандагони худ баракат бихоҳед, ба нафраткунандагони худ некӯ кунед ва барои озордиҳандагону таъқибкунандагони худ дуо гӯед, 45 То ки фарзандони Падари худ, ки дар осмон аст, гардед; зеро Ё офтоби Худо бар бадону некон тулӯ мекунонад ва борон бар одилону золимон меборонад. 46 Зеро ки агар дӯстдорандагони худро дӯст бидоред, чӣ мукофоте хоҳед ёфт? Оё боҷгирон низ чунин намекунанд? 47 Ва агар танҳо ба бародарони худ салом гӯед, чӣ бартарие доред? Оё боҷгирон низ чунин намекунанд? 48 Пас, комил бошед, чунон ки Падари шумо, ки дар осмон аст, комил аст». (5:43-48, КМ99)

Худо моро болотар аз вазъиятҳои худ мегузорад, то мо некии Ёро тавассути аъмоли худ нишон диҳем.

Дӯст доштани душманон се чизро дар ҳаёти мо намоён мекунад (Матто 5:46–48):

1. Дар камолоти рӯҳонӣ — мо одамонро дӯст медорем, ки ба мо писанд нестанд.
2. Ин муҳаббат худопарастиро дар амали мо инъикос мекунад.
3. Он барои дигарон шаҳодат мешавад.

Фарзанди Худо дӯст медорад, на нафрат мекунад; онҳо файз медиҳанд ва қасос намегиранд. Тамоми ҳастии онҳо дигар мешавад, то наҷотдиҳандаи худро тавассути амалҳои муҳаббат ба дигарон муаррифӣ намоянд.

Худовандо, моро ба камол расон, то дӯст дорем ва қасос нагирем.

Вақте ки эҳсосоти мо адолат мецоҳанд, ба мо ҳикмат деҳ, то бифаҳмем, ки чӣ гуна ҷавоб диҳем — ба тавре ки муҳаббати Ту дар ҳар вазъият равшан гардад. Амин.

Матто 6:1–4 — Фарқияти байни намоишӣ ва воқеӣ

6:1 “Зинҳор, садакаи худро дар пеши назари мардум ба амал наоваред, то ки онҳо шуморо бубинанд; вагар на шумо аз Падари худ, ки дар осмон аст, мукофоте нахоҳед дошт. 2 Пас, вақте ки садакаи медиҳӣ, пешопеши худ карнай нанавоз, чунон ки риёкорон дар кунштҳо ва кӯчаҳо мекунад, то ки мардум онҳоро таъриф кунанд. Ба ростӣ ба шумо меғӯям: онҳо мукофоти худро гирифтаанд. 3 Аммо вақте ки ту садакаи медиҳӣ, бигзор дасти чапат аз он чи дасти ростат мекунад, хабардор нашавад, 4 То ки садакаи ту дар ниҳон бошад; ва Падари ту, ки ниҳонбин аст, ба ту ошкоро мукофот хоҳад дод.” (КМ99).

Мо имони худро пинҳон намедорем, балки онро дар амал зоҳир мекунем. Бо вучуди ин, дар зиндагӣ бо имони худ ба Масеҳ зистан ва танҳо кӯшиши таъсир расонидан ба дигарон — ду чизи гуногунанд.

Чаро мо корхое, ки мекунем, мекунем? Як духтари тоҷикро ба ёд меорам, ки як мард бо модараш барои хостгорӣ ба хонаашон омада буд. Мард либосҳои беҳтарини худро ба бар кард ва то ҳадди имкон меҳрубон буд. Аммо ӯ ин корхоро барои намоиш мекард. Баъд аз издивоҷ мо шунидем, ки ин мард нӯшокӣ менӯшид ва суханони бад мегуфт. Ӯ ҳамон шахси «хубе» набуд, ки худро нишон дода буд. Чанд нафари мо ба ин мард монанд нестем?

Оё мо амалхоёро анҷом медиҳем, то дигаронро ба ҳайрат орем?

Оё мо чизе медиҳем, то ки саховатмандии моро бубинанд?

Агар чунин бошад, пас ин танҳо намоиш аст.

Муҳаббати ҳақиқӣ кори дурустро мекунад, зеро он аз муҳаббат ба Худо ва одамон сарчашма мегирад. Худо дили моро мебинад ва ниятҳои моро медонад.

Аввалан, шахсе, ки барои намоиш амал мекунад, мукофоти осмонӣ нахоҳад гирифт — Худо аз чунин амалҳо мутаассир намешавад. Сониян, агар ту як кори нек ё тӯхфаро анҷом диҳӣ ва онро ба намоиш гузорӣ, пас мукофоти ту ҳамон қадрдонии одамон хоҳад буд — на бештар. Ниҳоят, шахси покқидон дар ниҳонӣ ва бе худнамойӣ медиҳад, ва аз тахти дил кӯшиш мекунад, ки дигаронро бо баракати Худо шод гардонад. Ин аст самимият — ва чунин шахсро Худо баракат медиҳад.

Принсипҳои зиндагии одилона:

- Мо нуре ҳастем, ки муҳаббат ва кори Худоро дар худ инъикос мекунем, аммо корҳои некро барои кафкӯбии одамон анҷом намедиҳем.

- Инсон ба намуди зоҳирӣ менигарад, аммо Худо ба қалб назар мекунад — Ӯ ният ва ҳадафи моро медонад.

- Дурӯи диниро дидаву дониста барои рӯйпӯш кардани гуноҳ ва расидан ба манфиати шахсӣ истифода мекунад, вале дӯстдори Худо имони худро бо ихлос зоҳир мекунад, на бо мақсади гирифтани чизе аз дигарон.

- Қадр ва иззат сазовори Худост — на шахсе, ки ҳадя медиҳад, дуо мекунад ё худро диндор нишон медиҳад.

Эй Парвардигор, ба қалби ман нигоҳ кун. Бигзор амалҳоям самимӣ бошанд ва муаррифии ман ростқавлона. Ман намехоҳам одамонро хурсанд кунам, балки танҳо Туро.

Матто 6:5–15 – Дуо: Дилҳои моро ба дили Худо пайваст мекунад

5 Ва ҳангоме ки дуо мегӯӣ, монанди риёкорон набош, ки онҳо дӯст медоранд дар кунистҳо ва бурҷакҳои кӯчаҳо истода дуо гӯянд, то ки ба мардум худро нишон диҳанд. Ба ростӣ ба шумо мегӯям: онҳо мукофоти худро гирифтаанд. 6 Лекин ту, вақте ки меҳаҷӣ дуо гӯӣ, ба ҳуҷраи худ даро ва дарро баста, ба Падари худ, ки ниҳон аст, дуо гӯӣ; ва адари ту, ки ниҳонбин аст, ба ту ошкоро мукофот ҳоҳад дод. 7 Ва дар вақти дуо чун халқҳо пургӯӣ накунед; зеро онҳо гумон мекунанд, ки ба туфайли пургӯӣ дуояшон мустаҷоб мешавад; (6:5-7, КМ99).

Дуо танҳо такрори калимаҳо ё кӯшиш барои таъсир расонидан ба дигарон нест. Дуо вақти вохӯрии самимии мо бо Худо аст, вақте ки дилҳои мо бо Ӯ мепаиванданд.

Ҳар рӯз бо Исо роҳ рафтан маънои онро дорад, ки мо бо Ӯ сӯҳбат мекунем ва Ӯ бо мо. Вақте ки мо Каломи Худоро меҳонем, Ӯ ба мо нишон медиҳад, ки чӣ меҳаҷад бидонем. Сипас мо калимаҳое, ки меҳонем, ба дуои худ табдил медиҳем. Мо мепурсем: дар дили мо чӣ ҳаст? Чӣ гуна метавонем Худоро барои некии Ӯ ҳамду сано гӯем? Ҳамин чизҳо дили моро ба сӯҳбати ҳақиқӣ бо Худо равона месозанд.

Дар ин ҷо Исо касонро маҳкум мекунад, ки меҳаҷанд тавассути дуо худнамоӣ кунанд. Онҳо фикр мекунанд, ки калимаҳои зебо ва истодан дар ҷойҳои намоён тақводории онҳоро нишон медиҳад. Аммо барои имондорон ба Масеҳ, дуо маънии амиқтаре дорад.

Дар дуои мо, мо Худоро ҳамду сано мегӯем ва аз Ӯ хоҳиш мекунем, ки моро аз бадӣ наҷот диҳад. Мо дар бораи нон ва ғизои ҳаррӯза умед дорем, то ки рӯҳбаланд шуда, мувофиқи иродаи Ӯ зиндагӣ кунем. Мо медонем, ки гунаҳкорем ва худро аз дигарон болотар намедонем. Мо аз Ӯ хоҳиш мекунем, ки ба мо кумак кунад, то дигаронро бибахшем ва дар сулҳу озоиштагӣ зиндагӣ кунем. Ҳамзамон, мо чашм ба Малакути Ӯ дорем, ки дар ҳаёти мо падида гардад. Мо бо Худо роҳ меравем ва бо Ӯ сӯҳбат мекунем. Дилҳои мо бо Ӯ, ки ҳама чизро дар бораи мо медонад, иртибот дорад. Ӯ ҳатто пеш аз он ки мо чизе бигӯем, эҳтиёҷоти моро медонад.

Баъзан дар дуо хато мекунем. Аввал, мо набояд ба Худо ҳамчун хизматгор муносибат кунем – Ӯ танҳо барои иҷрои хоҳишҳои мо нест. Дуввум, мо набояд танҳо калимаҳои омӯхтаре такрор кунем ё номи Ӯро беандоза зиёд бигӯем, фикр карда, ки ҳамин ба Ӯ писанд аст. Худо ихлоси дили моро меҳаҷад.

Ниҳоят, мо набояд дуоро нодида гирем. Дуо мисли нафаскашист – бояд пайваста ва дар давоми рӯз дуо кунем. Мисли ошиқе, ки суханаш аз дили пурмуҳаббат бармеояд, дуои мо низ бояд самимӣ ва ростин бошад.

Худовандо, бо дили худ назди ту меоям.

Имрӯз, бо хондани ин порча, мебинам, ки...

Меҳаҷам туро таъриф кунам, зеро...

Имрӯз маро бо ҳузури худ пур кун, то ки...

Медонам, ки ту арзанда ҳастӣ, зеро...

Матто 6:16–18 – Рӯза

16 Ҳамчунин, ҳангоме ки рӯза медоред, монанди риёкорон туршрӯ набошед; зеро ки онҳо қиёфаи худро дигаргун мекунад, то ки рӯзадорию худро ба мардум нишон диҳанд. Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки онҳо мукофоти худро гирифтаанд. 17 Лекин ту, вақте ки рӯза медорӣ, ба сари худ равшан бимол ва рӯи худро бишӯй, 18 То ки на дар назари мардум, балки дар ҳузури Падари худ, ки ниҳон аст, рӯзадор бошӣ; ва Падари ту, ки ниҳонбин аст, ба ту ошкоро мукофот ҳоҳад дод. (6:16-18, КМ99)

Рӯза як навъ парҳез аст. Исо борҳо дар бораи рӯзадорӣ сӯҳбат мекард ва баъд аз чанд боб қайд мекунад, ки пайравонаш рӯза хоҳанд гирифт (Матто 9:14–38).

Дар ин боб Исо зоҳириро бо ботин муқоиса мекунад. Ё тавассути додани садақа, дуо ва рӯзадорӣ нишон медиҳад, ки ду роҳ вучуд дорад: роҳи дуруст ва роҳи нодуруст. Ҷаҳони рӯҳонӣ ба ангезаҳо ва орзуҳои қалби мо вобаста аст. Агар амалҳои рӯҳонӣ барои ҷалби диққати ҷомеа анҷом дода шаванд — ин нодуруст аст. Аммо рӯзае, ки аз самимият ва бо мақсади писанд омадани Худо гирифта мешавад — дуруст аст.

Рӯза барои мӯъминон мисли садақа додан ва дуо кардан аст. Мо саховатмандона медиҳем ва пайваста дуо мегӯем. Ҳамаи ин шаклҳои ибодат дар равобити мо бо Исо мебошанд. Мо рӯза мегирем ё ҳангоми зарурат, ё барои наздик шудан ба Худо. Ин кори намоишӣ нест — баръакс, вақте рӯза мегирем, бояд дигарон пай набаранд. Мо бояд мисли рӯзҳои оддӣ либосҳои зебо пӯшем ва худро тоза нигоҳ дорем.

Агар касе аз ман пурсад: «Кай бояд рӯза дошт?» — ман мепурсам: «Кай бо Худо сӯҳбат мекунӣ?» Онҳо ҷавоб медиҳанд: ё ҳангоми зарурат, ё пайваста. Ба ҳамин тарз, мо низ рӯза мегирем.

Барои равшанӣ, рӯза дар Китоби Муқаддас ду навъ аст:

1. Рӯзаи комил – на ҳӯроку на моеъ (мисли рӯзаи Эстер).
2. Рӯзаи муқаррарӣ – парҳез аз ҳӯрок, аммо истеъмоли моеъ иҷозат дода мешавад.

Дар Матто 4:1–11, Исо рӯза дошт ва мегӯяд, ки Ё гурусна шуд ва Иблис Ёро бо нон озмуд. Ин ишора мекунад, ки Исо рӯзаи муқаррарӣ дошт.

Дониёл низ аз баъзе ҳӯроқҳо худдорӣ кард, аммо Навиштаҳо рӯза будани онро возеҳ намегӯянд. Ҳар се ҳолат – рӯзаи комил, муқаррарӣ ва парҳези Дониёл – намудҳои парҳезанд, аммо рӯза ҳамчун ибодат танҳо бо худдорӣ аз ғизо маъно дорад.

Рӯза на танҳо як навъ парҳез аст ва на ҳам мувофиқати иҷтимоӣ. Он вақте барои тамаркуз ба Худованд аст, ки мо бо ғам, изтироб ё мушкилот рӯ ба рӯ мешавем.

Рӯза бе дуо — танҳо як парҳез аст.

Мо на ҳангоми садақа додан ва на ҳангоми рӯза гирифтани набояд инро таблиғ кунем. Ҳадаф — сӯҳбати самимӣ бо Худост, на ҷалби таваҷҷуҳи одамон. Мо ба назди Ё дар ниҳон меоем ва амалҳои худро намоиш намедиҳем.

Худовандо! Бигзор ман кӯшиш накунам, ки рӯҳониятамро ба дигарон ҳамчун воситаи намоиш нишон диҳам. Шояд онҳо маро бубинанд, аммо ман меҳоҳам, ки онҳо нури туро дар ман бубинанд.

Дар кучост ганчи дили ту? Матто 6:19-24

19 Дар рӯи замин барои худ ганҷҳо ғун накунад, ки дар ин ҷо куя ва занг мезанад, ва дуздон нақб канда, медузданд; 20 Балки барои худ ганҷҳо дар осмон ғун кунед, ки дар он ҷо куя ва занг намезанад, ва дуздон нақб намекананд ва намедузданд; 21 Зеро ҳар ҷо, ки ганҷи шумост, дили шумо низ дар он ҷо ҳоҳад буд. 22 Чароғи бадан чашм аст. Ва агар чашмат солим бошад, тамоми баданат равшан ҳоҳад буд; 23 Лекин агар чашми ту ҳира бошад, тамоми баданат торик ҳоҳад буд. Пас, агар нуре ки дар туст, зулмот бошад, чӣ гуна азимест он зулмот! 24 Ҳеҷ кас ба ду оғо хизмат карда наметавонад: зеро ки ё аз яке нафрат карда, дигареро дӯст ҳоҳад дошт, ё ба яке часпида, дигареро хор ҳоҳад дид. Шумо наметавонед ба Худо ва ба мамуно¹ хизмат кунед.

Идеяи захира кардани сарват нишон медиҳад, ки одам чӣ гуна маънавиро аз моддӣ ҷудо мекунад. Исо меҳоҳад, ки мо дарк кунем: ҳама чиз дар ҳаёти мо бо рӯҳоният робита дорад. Муносибати мо бо мавод аз рӯи рафтор ва муносибати мо бо онҳо аён мегардад.

Фарисиён дини худро барои пулкоркунӣ истифода мебурданд ва мекушиданд, ки сарвати бештар ба даст оваранд. Аммо дар Масеҳ мо пулу дороии худро ба Ё месупорем. Мо манфиати шахсиро намечӯем, балки талош мекунем, он чиро ки Худо додааст, барои баракати дигарон истифода барем. Савол ин аст: дили мо кучост? Оё мо бештар фикр мекунем, ки чӣ гуна пуламонро нигоҳ дорем, ё чӣ гуна онро бахшем?

Доштани чизҳо хато нест. Аммо агар ин чизҳо тарзи зиндагии моро назорат кунанд — он гоҳ ин роҳи дуруст нест. Масеҳ меҳоҳад, ки хоҳишҳо ва майлҳои моро Ё назорат кунад. Пас, чӣ гуна мо метавонем дороии худро ба воситаи Масеҳ, ки Парвардигори мост, истифода барем?

Майдони молу мулк дили моро ба худ мекашад. Пас, мо бештар дар бораи чӣ фикр мекунем? Чашм нури бадан аст. Ақли мо кучост? Оё мо бештар роҳи ба даст овардани чизҳоро меҷӯем, ё роҳҳои рушд дар рӯҳонию? Ниҳоят, мо бояд аз худ бипурсем: фикри мо дар кучост? Мо ғуломи чӣ шудаем? Оё чизҳое, ки дорем, моро идора мекунад ва монеа мешаванд, ки озодона ба Худо хизмат кунем?

Қадам гузоштан ба имон, барои бисёре аз имондорон, қадами охирин аст — дар ҳоле ки харидани версияи навтари телефон метавонад қадами аввалин гардад. Пас, дили мо кучост? Ақли мо кучост? Ва моро чӣ идора мекунад?

Бигзор Худованд бар дилҳо, ақлҳо ва хоҳишҳои мо ҳукмрон бошад.

Ин порча нишон медиҳад, ки чӣ чиз ҳаёт ва қарорҳои моро раҳнамоӣ мекунад. Оё мо тайёрем бигузorem, ки дурнамои осмонӣ ва рафтори рӯҳонӣ роҳи моро муайян кунанд? Имрӯз биёед бубинем, ки чӣ гуна метавонем дар Масеҳ рушд ёбем ва Малакути Ёро болотар аз ҳама чизи дигар ҷӯем.

¹ сарват; баъзе қавмҳои қадимӣ худро сарватро ҳамин тавр меномиданд.

Мо моддиро як сӯ мегузorem ва рӯхониро меҷӯем. Ин метавонад маънои саховатмандӣ дошта бошад, то дигарон хушхабарро бишнавад. Ман бисёр фикр мекунам, ки чӣ гуна пуламро сарф кунам, то имкон дошта бошам дар бораи Исо қисса кунам. Пас, биед имрӯз пулро воситае созем, ки ба шинохти Исои Масеҳ мусоидат кунад.

Эй Худо, ба Ту эълон мекунам, ки Ту Парвардигори ман ҳастӣ — бар молу мулки ман. Ман меҳоям, ки Ту дилу фикрҳои маро роҳнамоӣ кунӣ. Ба ман фаҳмиш бидеҳ, ки чӣ гуна неъматҳои моддие, ки ба ман додаӣ, оқилона истифода барам, то бо онҳо дигаронро баракат диҳам. Бигзор Ту ба ман имконият диҳӣ, ки дар Ту рушд ёбам.

Матто 6:25–34 — Ғамхорӣ кардан ё бовар кардан?

25 Бинобар ин ба шумо мегӯям: барои ҳаёти худ ғамхорӣ накунед, ки чӣ бихӯред ва чӣ бинӯшед; низ барои ҷисми худ, ки чӣ бипӯшед. Оё ҳаёт аз хӯрок ва ҷисм аз пӯшок муҳимтар нест? 26 Ба мурғони ҳаво нигоҳ кунед, ки на мекоранд ва на медараванд ва на дар анборҳо захира мекунад; ва Падари шумо, ки дар осмон аст, ба онҳо рӯзӣ мерасонад. Оё шумо аз онҳо хеле беҳтар нестед? 27 Ва кист аз шумо, ки бо ғамхорӣ худ қоматашро як зироъ баланд карда тавонад? 28 Ва барои либос чаро ғамхорӣ мекунед? Ба савсанҳои саҳро назар кунед, ки чӣ гуна нашъунамо меёбанд: на меҳнат мекунад ва на мересанд; 29 Лекин ба шумо мегӯям, ки Сулаймон ҳам бо тамоми ҷалоли худ чун яке аз онҳо либос напӯшидааст;

30 Пас агар Худо алафи саҳроро, ки имрӯз ҳасту фардо ба танӯр андохта мешавад, чунин бипӯшонад, магар шуморо, эй сустимонҳо, аз он беҳтар пӯшонда наметавонад!
31 Аз ин рӯ ғамхорӣ накунед ва нагӯед: „Чӣ бихӯрем?“ ё: „Чӣ бинӯшем?“ ё: „Чӣ бипӯшем?“

32 Чунки халқҳо дар қустуҷӯи ҳамаи ин чизҳо мебошанд, лекин Падари шумо, ки дар осмон аст, медонад, ки шумо ба ҳамаи ин чизҳо эҳтиёҷ доред. 33 Аммо аввал Малакути Худо ва адолати Ӯро бичӯед, ва ҳамаи ин чизҳо ба шумо ба таври илова дода хоҳад шуд.

34 Пас, барои фардо ғамхорӣ накунед, зеро ки фардо барои худ ғамхорӣ хоҳад кард: заҳмати имрӯз барои имрӯз кофист. (6:25-34, КМ99)

Ташвиш як тарзи тафаккурест, ки нишон медиҳад: дили мо ба куҷо бастагӣ дорад. Бо Исо роҳ рафтан ба мо кӯмак мекунад, ки дар лаҳзаҳои пурташвиш ором бошем. Аммо оё мо зиндагӣ дорем, ки пур аз изтироб ва ғамхорӣ дар бораи оянда аст?

Аввалин ташвиш — ғамхорӣ дар бораи таъминоти ҳаррӯза аст: имрӯз чӣ меҳӯрем, чӣ мепӯшем? Паррандагон рӯзашонро бо ҷамъоварии ғизо мегузaronанд. Ин маънои онро надорад, ки мо бояд танҳо нишаста, чизе накунем. Аммо вақте ки мо кор мекунем ва кӯшиш мекунем, Худо ғизо медиҳад. Вақте ки мо худро ба хизмати Ӯ мебахшем, Ӯ ҳамроҳи мо мешавад.

Худо ба мо ҳаёт ва ҷисм додааст. Ӯ моро ба сурати худ офаридааст — ин нишон медиҳад, ки мо барояш гаронбаҳоем. Пас агар Ӯ ҳаётро ато кардааст, оё дигар ниёзҳои моро таъмин намекунад? Ҳаёт ва ҷисм муҳимтаранд, ва агар Ӯ инҳоро додааст, пас боз чӣ қадар бештар боқимондари медиҳад? Ғамхорӣ дар бораи ин чизҳо маънои онро дорад, ки диққати мо аз муносибат бо Худо парешон шудааст. Он фикрҳо моро аз равонаи дили худ ба сӯи Ӯ бозмедоранд.

Саволи аслии чунин аст: мо дар ҳақиқат чӣ меҳоям? Орзуи тамаъ ба чизҳои моддӣ метавонад имони моро суст гардонад ва ба мо ҳисси бардурӯғи амният диҳад. Аммо

сӯҳбат бо Худо ва пайравӣ аз Ў — оромӣ ва осоиштагӣ меорад. Худо дунёро ва ҳатто паррандагонро ризқ медиҳад — пас ту, ки барояш аз онҳо азизтарӣ, чӣ қадар бештар?

Исо ду маротиба ба Падари Осмонӣ ишора мекунад, то ба мо фаҳмонад, ки чӣ гуна вобаста будан ба Худо зоҳир мешавад. Аввал — Ў ғамхорӣ мекунад. Сипас — Ў таъмин мекунад. Ва ниҳоят — Ў касонеро, ки Ўро чӯё мешаванд, мукофот медиҳад. Мо ба Масеҳ тааллуқ дорем, ва аз ҳамин сабаб — ғамхорӣ мекунем. Мо дили худро ба Ў мерезем, ва Ў тасалли мебахшад.

Забур 54:23 мегӯяд: *“Ғами худро бар Худованд афкан, ва Ў туро дастгирӣ хоҳад кард.”*

Мо бо ғамхорӣ наметавонем ба ҳаёти худ чизе илова кунем. Худо ба паррандагон ризқ медиҳад ва дар давраи Сулаймон низ таъмин мекард. Сулаймон — сарватмандтарин марди Аҳди Қадим — наметавонист Худоро баробар кунад. Худо таъмин мекунад, зеро Ў табиятан Пуртаъмин аст.

Дар асл, решаи ташвиш — беимонист. Ба чӣ бовар дорӣ? Оё ту метавонӣ имрӯз дасти Худоро бигирӣ ва бо Ў роҳ раӣ? Имрӯз ташвишҳои худро ба Ў бисупор. Борҳои худро ба Ў деҳ — ва Ў ба ту оромӣ хоҳад дод.

«Худовандо, ман ғамхорӣ мекунам, ки... [инро бо забони худ бигӯ] — ва онро ба ту месупорам. Ба ман нишон деҳ, ки чӣ гуна ба ту бовар кунам, то аз ин ташвишҳо раҳо ёбам ва осоиштагии ту дар қалбам ҷорӣ гардад. Ман беимонии худро эътироф мекунам ва меҷӯям имрӯз ба ту таваккал кунам. Маро пур аз ҳузури худ гардон, то ки дар оромии ту зиндагӣ кунам.»

Матто 7:1-6 – Доварӣ накунед

1 Ҳукм накунед, то ки ҳукм карда нашавед; 2 Зеро ба ҳар тариқ, ки ҳукм кунед, ба ҳамон тариқ шумо ҳукм карда хоҳед шуд; ва ба ҳар андоза, ки чен кунед, ба ҳамон андоза ба шумо чен карда хоҳад шуд. 3 Ва чаро ту хасеро дар чашми бародари худ мебинӣ, вале чӯbero дар чашми худ дарнамеёбӣ? 4 Ё чӣ тавр ба бародари худ мегӯӣ: „Иҷозат деҳ, ки ҳасро аз чашми ту дур кунам“; ва ҳол он ки чӯбе дар чашми туст? 5 Эй риёкор! Аввал чӯбро аз чашми худ дур кун, ва он гоҳ дуруст хоҳӣ дид, ки ҳасро аз чашми бародари худ дур кунӣ. 6 Он чи муқаддас аст, ба сагон надихед ва марвориди худро пеши ҳукон наандозед, то ки онҳоро поймол накунад ва баргашта, шуморо надаранд. (7:1-6, КМ99)

Фармон диққати моро бедор мекунад: «Ҳукм накунед, то ки ҳукм карда нашавед» (7:1, КМ99). Ба ибораи дигар: мунофиқона доварӣ накунед, то ки худ маҳкум нашавед. Риёкорон дигаронро айбдор мекунад, аммо ба гуноҳҳои худ чашм мепӯшанд.

Исо мефаҳмонад, ки чӣ тавр одамон доварӣ мекунад... Бисёриҳо ҳаёт ва рафтори дигаронро танқид мекунад, дар ҳоле ки ба амалҳои худ аҳамият намедиханд. Мисли сирпиёзе, ки аз бўи бади пиёз шикоят мекунад.

Як тарҷума чунин шарҳ медиҳад: Исо идома дода гуфт: *«Дигаронро айбдор накунед, то ки худ айбдор нашавед. Зеро бо чӣ гуна айбдор кардан дигаронро доварӣ мекунед, бо ҳамон меёри шуморо низ доварӣ мекунад. Ва бо чӣ гуна санг баркашида бошед, бо ҳамон санг шуморо низ бармекашанд»* (7:1–2, КМО).

Дар замони Исо як ибора маъмул буд: шахсе кӯшиш мекунад, ки хасро аз чашми каси дигар барорад, дар ҳоле ки дар чашми худ ҳезум дорад. Шахсе, ки доварӣ мекунад, қобилияти дурусти ин корро надорад, зеро худ мушкилоти ҷиддитар дорад.

Ба маслиҳати Исо диққат диҳед: аввал ҳезумро аз чашми худ дур кун, ва баъд метавонӣ ба дигараш кӯмак кунӣ. Худшиносӣ бояд аввалин қадам бошад. Ва танҳо баъд аз он шахс қодир мешавад, ки бо муҳаббат ва фурӯтанӣ ба дигарон ёрӣ расонад.

Доварӣ ҷузъи ҳаёти инсон аст. Савол ин аст: чӣ тавр мо метавонем ба дилҳои худ нигоҳ кунем ва фаҳмем, ки дар куҷо қарор дорем?

То чӣ андоза мо ба Масеҳ монандем ва то чӣ андоза ба риекорон?

Муқаддасро ба сагон мепартофтан — маънои сӯиистифода аз ҳақиқати рӯҳонӣ дорад. Воситаҳои рушди шахсӣ, ба монанди арзёбии ҳаёт ва амалҳои худ, бояд барои ғоида ва на барои озор додани дигарон истифода шаванд.

Худовандо, ба ман дарки дили худро деҳ, то бубинам, ки чӣ гуна ман мисли Масеҳ зиндагӣ намекунам. Манро аз рӯҳияи доварӣ озод кун. Ман намехоҳам, ки дигаронро маҳкум кунам ва худ ҳам ба доварию беинсофона гирифтавор шавам. Ба ман рӯҳи доноӣ ва фаҳм бахш.

Матто 7:7-12 — Кушодани дарҳои рӯҳонӣ

7 Биталабед, ба шумо дода хоҳад шуд; бичӯед, хоҳед ёфт; дарро бикӯбед, он ба рӯятон кушода хоҳад шуд; 8 Зеро ҳар кӣ биталабад, мегирад, ва ҳар кӣ бичӯяд, меёбад, ва ҳар кӣ дарро бикӯбад, он ба рӯяш кушода мешавад. 9 Ва кадом одамест аз шумо, ки писараш аз ӯ нон биталабад, ва санге ба вай бидиҳад? 10 Ё моҳие аз ӯ биталабад, ва море ба вай бидиҳад?

11 Пас, агар шумо, ки шарир ҳастед, ба фарзандони худ додани инъомҳои некро медонед, пас Падари шумо, ки дар осмон аст, ба онҳое ки аз Ӯ металабанд, чанд маротиба зиёдтар чизҳои некро хоҳад дод. 12 Пас, ҳар он ки меҷӯед, ки мардум ба шумо кунанд, шумо низ ба онҳо ҳамон тавр кунед; зеро ин аст Таврот ва суҳафи анбиё. (7:7-12, КМ99)

Вақте ки мо худро муҳосиба мекунем, аввал ба он менигарем, ки чӣ меҷӯем, чӣ меҷӯем ва ба куҷо равонем. Рафтор кардан бо Исо — ин ҳамроҳӣ бо хоҳишҳои дили мост ва ин ба он вобаста аст, ки чӣ гуна мо аз Худо хоҳиш мекунем, ки моро роҳнамоӣ намояд.

Вақте ки мо аз Худо талаб мекунем, мо хирад талаб мекунем (Яъқуб 1:5). Худо ба мо он чиро медиҳад, ки мувофиқи иродаи Ӯ бошад. Ӯ дарҳоро мекушояд ва мепӯшад. Ӯ моро меҷӯяд, вале ҳамзамон интизор аст, ки мо низ Ӯро дар ҳаррӯзаи худ ҷӯё бошем. Ӯ меҷӯяд, ки мо бо Ӯ дар бораи ташвишҳои диламон сӯҳбат кунем. Ӯ дили моро меҷӯяд ва ҷавоб хоҳад дод. Мо итминон дорем, ки Ӯ моро мешунавад, мисли падаре, ки ба фарзанди худ тӯҳфаҳои некро медиҳад.

«Пурсед, ва ба шумо дода хоҳад шуд; бичӯед, ва хоҳед ёфт; бикӯбед, ва ба рӯи шумо кушода хоҳад шуд» — ин маҷозест барои дуо. Мо пайваста дуо мекунем ва иродаи Худоро меҷӯем. Мо ба дари имкониятҳо кӯфта, интизор мешавем, ки Парвардигор онро ба рӯи мо бикушояд. Ӯ бо мо роҳ меравад ва моро роҳнамоӣ мекунад. Вақте ки мо ҳар рӯз бо Ӯ сӯҳбат мекунем ва бо Масеҳ мемонем, дигар ҷойе барои ташвиш нест.

Одамон ва муносибатҳо муҳиманд. Мо бояд бо дигарон он тавр рафтор кунем, ки мехоҳем бо мо рафтор кунанд. Қоидаи тиллоӣ нишон медиҳад, ки мо кӯшиш мекунем, ки ба дигарон ғоида расонем ва фикр кунем, ки чӣ онҳоро баракат медиҳад. Дар Масеҳ мо қувват ва хоҳишро барои дар маркази таваҷҷуҳамон қарор додани дигарон ба даст меорем. Аксарияти мо 24 соат дар як рӯз худҳоҳона зиндагӣ мекунем ва фикр намекунем, ки рафтори мо ба дигарон чӣ таъсир мерасонад. Бигзор мо рӯҳи Масеҳро дошта бошем — рӯҳи қурбонӣ ва муҳаббат ба дигарон.

Вақте ки мо Худоро ҳамчун Падари меҳрубон мебинем, ки моро дӯст медорад ва парасторӣ мекунад, ин ба мо ёрӣ медиҳад, ки бифаҳмем чӣ гуна бояд ба дигарон ғамхорӣ кунем. Рӯҳулқудс дар мо зиндагӣ мекунад ва қобилияти дидан ва дӯст доштани дигаронро ба мо медиҳад. Вақте ки мо Худоро на ҳамчун шахси дур, балки ҳамчун Падари наздик ва меҳрубон мешиносем, метавонем бо итминон ба муносибатҳоямон нигоҳ кунем, зеро медонем: Ё ҳар рӯз моро роҳнамоӣ мекунад ва нишон медиҳад, ки чӣ гуна муҳаббати Ёро ба дигарон нишон диҳем.

Худовандо, бигзор ман мисли Масеҳ дӯст дорам — Он Касе, ки худро барои иҷрои иродаи Ту қурбон кард. Ба ман биомӯз, ки чӣ гуна дуруст пурсам, бичӯям ва кӯбам. Ман интизори ҷавоби Ту ба дуоҳои худ ҳастам.

Роҳи танги имон – Матто 7:13–14

13 Аз дарвозаи танг дароед, чунки дарвозаи васеъ ва роҳи осонгузар шуморо ба ҳалокат меоварад ва касоне, ки аз он мегузаранд, бисёр ҳастанд. 14 Лекин ба ҳаёти абадӣ шуморо дарвозаи басо тангу роҳи мушкулгузар меоварад ва кам касон онро меёбанд.
(ҚМО)

Ин яке аз кӯтоҳтарин, вале муҳимтарин хулосаҳои наҷот аст. Бисёре аз одамон чунин гумон мекунанд: агар ҳама бо як роҳ раванд, пас он роҳ дуруст аст. Аммо Исо мегӯяд, ки дари Худо танг аст, на васеъ.

Фишори иҷтимоӣ бисёр вақт ба шоҳроҳ монанд аст. Ҳама ба як самт мераванд ва мехоҳанд, ки ҳама дар як қолаби мутобиқат бошанд. Ин мисли зарби маъруф аст: “Меҳе, ки баландтар аст, аввал кӯфта мешавад.”

Аммо Худованд Исо моро даъват мекунад, ки аз дари танг дароем. Ё медонад, ки ҳақиқати Худо ҳамон нест, ки тафаккури инсонӣ дунявӣ ё динии дунё пешкаш мекунад. Ман Исо Худованд мегӯям, зеро маҳз ин дари танг аст, ки моро даъват мекунад: қабул кун, ки Исо кист ва чӣ кор барои ту кард.

Ё танҳо паёмбар нест — Ё Худованд аст. Бисёриҳо намехоҳанд аз ин роҳ раванд. Онҳо мегӯянд: «Оҳ, не, ё танҳо паёмбар аст. Мо ба ё эҳтиром дорем.» Вале ҳамзамон онҳо суханони Ёро намехонанд ва намешунаванд.

Ин дари танг моро ба салиб мебарад — ба он ҷо, ки Исо барои гуноҳҳои мо ҷони худро фидо кард. Баъзеҳо мегӯянд, ки Ё намурдааст, аммо ҳақиқат дар ҷор Инҷил ба таври равшан шаҳодат дода шудааст. Бисёриҳо онро рад мекунанд, аммо намефаҳманд, ки ҳаёт маҳз дар ҳамин дари танг пинҳон аст.

Роҳи васеъ осон аст. Роҳи танг бошад — душвор. Имрӯз, дар Тоҷикистони мо, гузаштан аз ин дари танг кори осоне нест. Фишори иҷтимоӣ зиёд аст, то ту дар роҳи васеъ бимонӣ. Аммо Исо моро ба назди Худ меҳонад. Ў Худованд аст. Ў моро даъват мекунад, ки омуриши гуноҳоро талаб кунем — зеро Ў барои мо мурд. Ва натиҷаи ин — ҳаёт аст, на ҳалокат.

Ин порча ба ман суҳанеро ба ёд меорад:

👉 Ҳақ ҳақ аст, гарчанде ки кам кас онро пайравӣ мекунад.

👉 Нодуруст нодуруст мемонад, ҳатто агар ҳама онро иҷро кунанд.

Пеши мо ду роҳ аст — ту кадомашро интихоб хоҳӣ кард?

Ҳаёт бо Исо — роҳи танг аст, вале ҳаёт мебахшад. Ў ҷавоб ба мушкили гуноҳ аст. Ў роҳи мусолиҳа бо Худост. Бо Ў роҳ рав, ва аз ин роҳи танг бо Ў қадам зан.

*Худовандо, ба ман ҷасорат деҳ, ки аз ин дари танг дохил шавам, то ҳаёт пайдо кунам.
Зеро дар Ту, эй Исо, ҳаёт аст, ва ман меҷӯям имрӯз аз паи Ту бошам.*

Матто 7:15–20 – Ду дарахт ва меваи онҳо

15 Аз анбиёи козиб ҳазар кунед, ки ба либоси меш назди шумо меоянд, лекин дар ботин гургони даррандаанд: 16 Онҳоро аз меваҳои онҳо хоҳед шинохт. Оё аз буттаи олуҷа ангур ва аз мушхор анҷир мечинанд? 17 Ҳамчунин ҳар дарахти неки меваи неки меоварад, лекин ҳар дарахти бад меваи бад меоварад; 18 Наметавонад дарахти неки меваи бад оварад, ва дарахти бад — меваи неки. 19 Ҳар дарахте ки меваи неки намеоварад, бурҷида ва дар оташ андохта мешавад. 20 Пас, онҳоро аз меваҳои онҳо хоҳед шинохт. (7:15-20, КМ99).

Муаллимони козиб бо либоси ғусфанд меоянд. Ба ибораи дигар, онҳо беғуноҳ ба назар мерасанд, аммо дар зери намуди зоҳирии худ табиати гургдоранд. Танҳо аз он сабаб, ки шахсе диндор менамояд, маънои онро надорад, ки ӯ таълимоти дуруст дорад.

Таълимоти ростин ҳаёти худотарс ва меваҳои рӯҳонӣ ба бор меорад. Исо мегӯяд, ки мо онҳоро аз меваҳои онҳо хоҳем шинохт. Дарахти бад наметавонад меваи хуб диҳад, ва шахси бадниёт низ самари неки намеорад. Дарахти хуб бошад, ҳатман меваи хуб медиҳад. Ҳамин тавр, Исо таъкид мекунад, ки муаллимони ҳақиқиро аз самари ҳаёташон метавон шинохт.

Ростӣ ва дурӯғ натиҷаҳои тамоман гуногундоранд. Дар ҷомеаи мо ду қувваи иҷтимоии муқобил амал мекунанд. Фишори иҷтимоӣ бисёр вақт водор мекунад, ки одамон ба он чизе мутобиқ шаванд, ки бисёриҳо онро ҳақиқат мешуморанд — ҳатто агар ин дурӯғи зебо ороёфта бошад. Ин метавонад ба фиреб ва бардурӯғнамӣ оварда расонад.

Аммо Худо моро барои чизи дигар офаридааст — Ў меҷӯяд, ки имонамон аз дили самимӣ берун ояд. Ў ба дили мо суҳан мегӯяд ва аз дарун амал мекунад, то муҳаббаташро тавассути мо ба дигарон бинмояд. Ин монандии Масеҳӣ аксар вақт бо рӯҳи ҷомеа мухолифат мекунад. Мо бояд андеша кунем: киём мо дар ҳақиқат? Агар як нафар ғусфанд аст, пас бигзор дар ростӣ либоси ғусфанд дошта бошад — на барои ниқоб, балки барои ростии ботин.

Барои муаллимони бардурӯғ чанд аломати мушаххас вучуд дорад:

1. Таваҷҷуҳи носолим ба зоҳир, мисли либоси ғусфанд, ки Исо аз он хушдор дод.

2. Дасткорӣ кардани натиҷаҳои зоҳирие, ки гӯё нишонаи диндорӣ аст.
3. Таъкид ба мутобиқати берунӣ, на ба тағйироти ботинӣ.
4. Қудрате, ки на аз Рӯҳи Худо, балки аз қудрати инсонӣ ва системаи иҷтимоӣ бармеояд.
5. Иззати дини зоҳирӣ болотар аз ҷалоли Худо меғузорад.

Дар ин порча, мо ду дарахт мебинем:

Яке адолати ҳақиқии Худоро инъикос мекунад, дигаре бошад — адолати бардурӯғ. Паёми Исо равшан аст: Худо дар дили мо зиндагӣ мекунад ва аз дарун амал мекунад, то моро ба Шакли Худ табдил диҳад. Ҷаҳон бошад, кӯшиш мекунад моро аз берун дигар кунад, то ҳама ба ҳамдигар монанд шаванд.

Худовандо, бигзор ҳаёти ман самари хубе диҳад — самари муҳаббат, марҳамат ва ғайи Ту. Бигзор бубинам, ки чӣ гуна Ту дили маро тағйир медиҳӣ, то ҳаёти ман самари рӯҳоние оварад, ки ба Ту монанд бошад.

Матто 7:21–29 – Бунёди шумо дар кучост?

21 На ҳар касе ки ба Ман: „Худовандо! Худовандо!“ мегӯяд, ба Малакути Осмон дохил хоҳад шуд, балки он касе ки ҷаридаи Падари Маро, ки дар осмон аст, ба ҷо меоварад. 22 Бисёр касон дар он рӯз ба Ман хоҳанд гуфт: „Худовандо! Худовандо! Оё ба исми Ту нубувват накардем? Оё ба исми Ту девҳоро нарондем? Оё ба исми Ту мӯъҷизоти зиёде нишон надодем?“ 23 Он гоҳ дар ҷавоби онҳо хоҳам гуфт: „Ман ҳаргиз шуморо намешинохтам; аз Ман дур шавед, эй бадкорон!“ (7:21-23, КМ99).

Шумо ба чӣ бовар доред ва имони шумо бар чӣ бино ёфтааст? Бо Исо роҳ рафтан — ин фақат донишҷӯи ӯ нест, балки маънои онро низ дорад, ки мо таҳкурсии имони худро бар ӯ, санги устувор, бино кардаем.

Барои наҷоти шахс фақат даъват кардани Худо кифоя нест. Бисёриҳо мегӯянд: «Худовандо, Худовандо», аммо барои наҷот ба Исо таъянак намекунанд. Баъзеҳо иддао мекунанд, ки ба номи Исо амалҳои динӣ анҷом медиҳанд, аммо дар асл мӯъҷизоти ҳақиқӣ нестанд. Имони мо аз рӯи он чӣ мегӯем муайян намешавад, балки аз рӯи он ки ба чӣ бовар дорем ва бар кӣ таъянак мекунем. Ман борҳо шунидаам, ки шахсе мегӯяд: «Ман Исоро эҳтиром мекунам», аммо ҳамзамон ба нафси худ ё амалҳои динӣ таъянак мекунад, ки гӯё онҳо метавонанд ӯро наҷот диҳанд.

24 Пас, ҳар кӣ ин суханони Маро бишнавад ва онҳоро ба ҷо оварад, ӯро ба марди оқиле монанд мекунам, ки хонаи худро бар санг бино кард; 25 Ва борон борида, селобҳо равон шуд, ва бодҳо вазид, ба он хона фишор овард; лекин он фуру рафт, чунки бар санг бино шуда буд. 26 Ва ҳар кӣ ин суханони Маро бишнавад ва онҳоро ба ҷо наоварад, ба марди нодоне монанд аст, ки хонаи худро бар рег бино кард; 27 Ва борон борида, селобҳо равон шуд, ва бодҳо вазид, ба он хона фишор овард; ва он хона фуру рафт, ва харобию он бузург буд». (7:24-27, КМ99)

Одами оқил суханони Исоро мешунавад ва онҳоро иҷро мекунад. ӯ мисли шахсе аст, ки хонаи худро бар санг бино мекунад. Ин таҳкурсии хонаашро аз обхезӣ нигоҳ медорад. Аммо шахси беақл хонаи худро дар болои рег, дар ҷое, ки хатарии обхезӣ зиёд аст, месозад — ва

ҳангоми омадани тӯфон хонааш фурӯ мерезад. Ниҳоят, танҳо шахсе боқӣ мемонад, ки ҳаёти худро бар санги Масеҳ бино кардааст.

Кучост имони шумо? Дар хотир доред: Худо — Наҷотдиҳанда аст. Бисёр одамон фикр мекунанд, ки метавонанд барои наҷоти худ амалҳои кофӣ анҷом диҳанд — ва дар чунин ҳолатҳо, гӯё ки онҳо худро наҷот медиҳанд. Аммо на, танҳо Худо метавонад наҷот диҳад, ва Ӯ аст, ки барои имони мо замина фароҳам меорад. Ба Ӯ бовар кунед.

Суханони Исо ду роҳро нишон медиҳанд: ду дарахт ва ду хона. Роҳи танг аст, ки ҳаёт медиҳад, вале роҳи васеъ ба ҳалокат мебарад. Акнун Исо мепурсад: таҳкурсии ту дар кучост? Ба чӣ ё ба кӣ таъя дорӣ? Оё ту ба суханони Ӯ, ки суханони ҳаёти ҷовидонианд, эътимод дорӣ? Ё ба фаҳмиши худ, ки ба ҳалокат меорад?

Ҳар яки мо бояд ба Ӯ нигарем, зеро медонем, ки суханони Ӯ бо марг, дафн ва эҳёи Ӯ тасдиқ шудаанд. Исо имрӯз зинда аст, ва маҳз ҳамин тавр мо метавонем хонаи ҳаёти худро бар санги Ӯ бино кунем.

Худовандо, ман ба Ту ва суханони Ту таъя мекунам. Имони худро бар Ту, ки роҳи устувори наҷотро нишон медиҳӣ, мустаҳкам хоҳам кард. Ман пурра аз Ту вобастаам, зеро Ту ягона Наҷотдиҳандаи гуноҳҳои ман ҳастӣ.

Мавъизаи болои кӯҳ ба мо нишон медиҳад, ки чӣ гуна ҳар рӯз бо Исо рафтор кунем.

Нахуст, мо бо имон ба Масеҳ ба роҳ медароем — ва пас аз он ҳар рӯз бо Ӯ ҳамроҳ мешавем. Мо бо хондани Каломӣ Ӯ бо Ӯ муошират мекунем. Мо бо Ӯ тавассути дуо сӯҳбат менамоем. Ва Ӯ ҳар рӯз моро раҳнамоӣ мекунад.

Бо Масеҳ мондан маънои доштани иртиботи рӯҳонии ҳамаи рӯза бо Ӯро дорад — ва инъикоси хислати Масеҳ дар тамоми аъмоли мо. Худованд ба ҳар яки шумо ин баракатро насиб гардонад.